

Descartovo pojetí prvních principů

RNDr. Bc. Pavel KRÍŽEK

Diplomová magisterská práce, Praha, červen 2017

Resumé

V předložené magisterské práci je probráno sedm interpretací Descartova *Cogito*. Přípravná první kapitola podává stručné vysvětlení původu a vývoje Descartových názorů na roli prvních filosofických principů a vůbec principů jistého vědění, tedy principů chápaných Descartem jako nezbytné a nepostradatelné východisko pro položení základů veškeré vědy. Na úplném začátku, jak snad lze považovat za přirozené, jsou reprodukovány rozdílné Descartovy formulace *Cogito*. Poté jsou na textovém základě systematicky ve svém širším kontextu vysvětleny všechny potřebné Descartovy pojmy a termíny týkající se *Cogito*.

Druhá kapitola obsahuje hlavní část celé práce, tj. krátký přehled sedmi interpretací *Cogito*, jak jsou podávány v některých zavedených akademických publikacích i novějších časopiseckých pracích. Po podání přehledu každé interpretace následuje náš vlastní komentář. Autoři těchto sedmi interpretací byli vybráni s úmyslem ukázat rozdíly mezi interpretacemi Descartova prvního principu, jak se ustálily na evropském kontinentě pod vlivem filosofické tradice zemí, kde se mluví německy, započaté Hegelovým postojem k Descartovi, a stanovisky zastávanými v novějších pracích, které se začaly objevovat v posledních desetiletích především v anglosaském světě. Argumenty, o něž se opírají zastánci těchto různých pohledů na Descartovy principiální úvahy o překonávání jeho úvodní totální noetické skepse, jsou stručně analyzovány co do jejich adekvátnosti a věrohodnosti.

Krátká třetí kapitola přináší shrnující komentář k odreferovaným interpretacím a také několik velmi zhruba načrtnutých myšlenek k dalšímu hlubokému problému, a sice k Descartovu kvapnému přechodu od (*Ego sum*) k *res cogitans sum*.

Klíčová slova:

Descartes, první principy, tradiční a novější interpretace Descarta, postavení Descarta v dějinách filosofie, vidění a čtení Descarta na evropském kontinentu a v anglicky mluvících zemích, Descartovy argumenty a argumenty k Descartovi.